

mentes,
valódi proven-
Lucerna, vere-
berndorfi sárga
sárga buczok
erje, finom apró
dasági zöldség
legjobb minő-
ellett kaphatók
ÁRÓLY
etében
éd-utca.

Szerkesztőség és kiadó hivatal
S. Achányi utca SIMON-ház Kuna József ut
kereskedésével szemben.
HIRDETÉMÉNYEK.
Hirdetési pénzek és a kiadás körüli pausz...
valamint a lap sze lomi részét illető
minden k ö z l e m é n y e k ide intézendők.
Híromentelen levelek csak ismert kszektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen nap on k é n t, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre . . . . . 10 ft — kr.
Félévre . . . . . 5 ft — kr.
Negyedévre . . . . . 2 ft 50 Pr.
Egy hóra . . . . . 1 ft — kr.
Hirdetési díj:
Or-hasábsopetisor egyzeri beigtatásáért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltár 4 hasábsos petisorért 20 kr.
Hirdetést vagy reclamat magában foglalt
újdonság sora 50 krajcsár.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Szerda Márczius 14.

53. szám.

III. Frigyes otthon.

Immár otthon van az új német császár és porosz király. A nagy izgatottság, a reá váró magasztos uralkodói teendők hatalmasan ellensúlyozták a testén rágódó bajt és talán kevésbé betegesen érkezett meg a fejedelmi férfi otthonába, sem mint elhagyta a vendégszerető olasz menhelyet, hová a kérelhetlen ellenség elől menekült volt. Minél nagyobb, nehezebb a teljesítendő feladat, annál erősebb és ernyedtelenebb erőkifejtésre kell készíteni, kényszeríteni önmagát: így ténykedik az igazi férfi.

Frigyes császár és király pedig az. Nem ok nélkül környezi őt az egész világ rokonszenve, tisztelete és csodálata, a szenvedő de szenvedései kötelesség tudatában győzedelmesen leküzdő hőst.

Most Charlottenburgba vonult vissza, hol a porosz királyok bölcsője és sirja egymás mellett áll. Ott fogadja a hü fiu elszenderült atyja hamvait és ha megadta nekik az utolsó tiszteletet, ott fogja a fin fogadni a porosz nép képviselőit, hogy szinők előtt teljesítse az alkotmányparancsolt eskütételt. Mit az alkotmányparancsol, az Frigyesnek szent; azon számos nagy erélyek mellett, melyekben olyannyira méltó fia, hasonmása boldogult atyjának, az igazságos, hűséges, jólelkű Vilmos császárnak. Frigyesnek főerénye az egész lényével összefort alkotmányosági s szabadelvü érzület, lelkes, buzgó, magát soha meg nem tagadó hibe ő amaz államkormányzati s országlási elvnek, mely az összesség boldogságát a szabadságra, önkormányzatra, a hatalomnak fejedelem s nemzet közt igazságos egyenlőségben való megosztására alapítja. mint azt Anglia s Magyarország alkotmánya évszázadok óta megállapította s fejlesztette. És épen ezen kiváló erénye teszi Frigyeset különösen rokonszenvenné minden magyar szívénél. Hogy mennyire egygyéfortt a magyar iellemmel és jeleg-

gel, az alkotmányosság s szabadelvüség elve, — mondja a „Correspondence de Pesth“ — világra örökkévalóságra szóló módon bizonyítottuk be, midőu 1867-ben a kiegyezésbe conditio sine pua non-ként vétettük fel azon pontot, miszerint Ausztriában is okvetlenül alkotmányos állapotnak kell uralkodnia. Épen nem közömbös tehát Magyarországra, valjon Németországban, melylyel szövetségünk, önkény uralodik-e vagy alkotmányosság? Frigyes császár az utóbbit akarja.

A császár már kibocsátotta proclamatióját „népéhez“, mely nagy sematiót keltett s mindenféle a legjobb benyomást keltette, ugy szintén Bismarck herceghez intézett kézírata is, melyben felvilágosítást ad a cancellárnak, miként kívánja nemzetét kormányozni. Az örömteljes izgalom az ezen kéziratban kifejtett, meglepően szabadelvü nézetek folytán leirhatlan.

A proclamaczió többek között következőleg szól: Erece tudatában biztonságban érzve magát, áll Németország, tisztelve a népek tanácsában és csak azt óhajtja, hogy az elért békés fejlődésnek örvendhessen. Hogy ez így van, Vilmos császárnak köszönhetjük. A feladat nagyszágtól áthatva — így szól a proclamaczió — minden törekvésem oda irányul, hogy a megkezdett művet oly szellemben folytassam, a mint az megalapított; hogy Németországot a béke örvéé tegyem és hogy a szövetséges kormányokkal, valamint a német birodalom és Poroszország alkotmányos tényezőivel egyetértve, Németország jóllétén munkálkodjam.

Vilmos császár halála.

A meghalt császár hermelinnel borított ravatalának lépesőt tömördek koszoru fedli. A császár lábainál a császári család koszoru felhevernek; közvetlen közelben Erzsébet magyar királyasszony palma-koszorúja piros rózsákkal és azáleákkal ékesítve. Köröskörül a

német ezredek gyászjelei. Az egyik koszoru felirata így szól: „A kalkuttai németek koszoruja a nagy császárnak.“

Az elhunyt császár temetése és a Charlottenburgi mauzoleumba való átszállítása csakagyan pénteken lesz. A városi hatóság elhatározta, hogy a székegyháztól a Charlottenburgi mauzoleumig vezető, egy mérföld hosszú utat a város költségén gyászpompával fogja földiszíttetni, tekintet nélkül a költségekre. Az ut hosszában a berlini iparegyesületek és társas körök állanak fel a temetési menet elvonulása alatt. Ehhez a sorfalhoz legalább 200,000 ember szükséges.

Berlin város gyásza minden tekintetben óriási mérvben nyilatkozik. Richthofer rendőrfőnök kijelentette, hogy a császári rendelet ama passzusa, mely gyász pompát és manifestacziót a közönség belátására bizott, nem alkalmazható a berlini színházba és ezeknek a temetésig zárva kell maradniok. A következés az, hogy például Fritsch igazgató egész személyzetét három napi felmondással elbocsátotta; mások is fogják követni példáját.

Vilmos császár végrendeletében azt kívánja, hogy egyenruhát, melyeket a háborukban viselt, a diadalsarokban helyezze el. Vilmos császár készpénzben 54 millió márkát hagyott hátra.

Augusztia özvegy császárné egészségi állapotáról igen nyugtalanító hírek keringenek. Lelkülete ugyan eléggé nyugodt, de testét megtörték az utóbbi napok, mert a császár halála óta kerüli az álm.

Az új német császár.

III. Frigyes császárnak Bismarck herceggel Lipesében való találkozásáról következőket írják:

A császár, kinek arcát megvilágítja a lámpa fénye, jó színbén van. Gyalogsági egyenruhát visel. Szilárd lépésekkel közeledik Bismarck felé s háromszor megüleli és megcsókolja. A jelenlévők lelkes hoch-kiáltásokba törnek ki, kendőket lobogtatnak, a gárdatisztek megemelik sisakjaikat. A lelkesedés újra kitör, midőu Bismarck megcsókolja a császár kezét és az ismét megüleli. Azután néhány szót váltanak. Bismarck figyelmezteti a császárt, hogy ne beszéljen, mire az uralkodó egy nagyobbtábla után nyult és arra irt. Néhány peroczeel később a császárné lépett

be a kocsiba, üdvözölve Bismarckot, a ki hódolatteljen kezét csókolt.

Bismarck azután beszélgetett a császárral, aki válaszul a táblára irt, hosszabb, rövidebb mondatokat. Egyszerre a császár felkelt helyéről és az ablakhoz lépett, hogy megköszönje a kivülálló lelkes üdvözlését. Bismarck ekkor gyászkeretes irományokat tett le az asztalra. A császár kéri az iratokat, Bismarck azokat át akarja adni, de egy részük leesik. Maga a császár is lehajlott, de Bismarck Herbert gróf gyorsan fölszedte az iratokat. A cancellár ezután előterjesztést tett a császárnak, ki a táblára irta megjegyzéseit, majd egyik aktát a másik után aláírta.

Végre jelt adnak a vonat indulására. A császár az ablakhoz lép és ki akarja nyitni, de ezt a császárné nem engedi meg. Az uralkodó barátságosan üdvözi a csekély számú közönséget, mely hoch-kiáltásokkal bucsuzik el tőle.

A császár egészségi állapota az orvosok véleménye szerint általában véve oly kedvező a mint azt nemis merték volna remélni. A császár megjelenése azt a benyomást kelti, hogy a szellemi erély képes legyőzni a testi bajt. Az orvosok kénytelenek belenyugodni, hogy tanácsaik mellőztetnek, mert a fejedelem a halasztást nem tűrő államüggyektől nem tarthatja magát vissza. — Az orvosok remélik, hogy a császárt még hosszabb ideig életben tarthatják.

Frigyes császár szombaton fogja leteni az esküt az alkotmányra és pedig az orvosok tanácsára irásbelileg. Az esküt Bismarck fogja felolvasni.

Az új német császár neve. Nemcsak Németországban, de széles e világban a hol a német trónváltozás iránt érdeklődtek, feltűntést keltett, hogy az új császár a III. Frigyes nevet vette fel, holott trónörökös korában Frigyes Vilmosnak jegyezte magát, a mért azt várták, hogy Vilmos után V. Frigyes Vilmos fog következni. Erre néve a „National Ztg.“ ban azt olvassuk, hogy a mostani császár fiatal korában, ugy az udvarnál, mint a genealogiai felsorolásokban „Frigyes herceg“-ként szerepelt. Még akkor is, mikor III Frigyes Vilmos porosz királyt eltemették, a „Staats Ztg.“ az akkori porosz hivatalos lap, a gyászszertartást leirván, Frigyes her-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A bojár leánya.

Regény.
Irtá: **Vértesi Arnold.**
(Folytatás.)

A párisi nagyvilágban mulatságos foglalkozás lehet s tárgy is akad rá elég. Itt az oláh falukban bajosabb dolog volt ez, nem is sok kellemességgel járt, ritkán akadt rá tér s rendszeren az lett a vége, hogy az intrigáló komornán tudáltak.

Ritkán maradt félénél tovább egy helyütt, gyakran még addig sem. Hanem hát végre is a bojár hölgyek nem voltak oly nagy bőségében a párisi komornáknak, hogy Charbon Louise kisasszony szolgálat nélkül maradt volna.

Májusban került Fehér Árminné házához. Már ez valami tizedik hely volt Oláhországban, a hol szolgált.

Sokáig talán itt sem maradt volna. Hamar kiismerték s az intrigálásnak véget is vetettek volna, ha Fehér Árminné valami könnyen tudott volna s mindegyik fenyegetve látta magát ármánykodásai által.

Már több ízben panaszkodtak Fehér Árminnak s ez meg is szölytözte nejt, miért nem bocsátja el ezt a komornát, a ki annyi zenebonát okoz a háznál.

Marina mosolygott, azzal a bájos, igéző mosollyal, mely szüntelen ajkain lebegett, mióta férjhez ment.

— Kedvesem, mikor oly remekül tud e leány öltöztetni s oly mesterileg tudja követni a divattudósításokat!

Ez természetesen elég fontos ok volt s Fehér Ármín nevetve hagyta helyben.

Többé nem volt szó Charbon Louise kisasszony elbocsátásáról. Megbecsülhetlen kincs volt e leány a divat tekintetében; bátran szerkeszthette volna a „Moniteur de la Mode“-ot. S ha e tekintetét fontolóra vette Marina, mielőtt intrigáló komornáját elbocsátotta volna, nem lehet azt rossz néven venni egy fiatal nőtől, ki nem rég ment férjhez, ki szép volt és szeretett szép lenni.

Ekkoráig Charbon Louise kisasszony csak a cselédségre terjesztette ki e háznál intrigáinak fonalait, hanem azt tudták jól, hogy más házaknál az uraságok viszonyaival is szokott bibelődni s ha alkalmat talált volna rá, itt is megkísérette volna.

— Kedvesem, — vizlát Marina, csókokkal borítva férje arcát, — viszályt csak ott lehet támasztani, hol alkalmat adnak rá.

Meglehet, hogy igaza volt. Férje nem mondott ellent s boldogságtól ragyogva, büszkén, gyönyörködve simogatta a fekete fűrtöket, melyek ölében pihentek. Marina lehajította fejét.

Charbon Louise kisasszony mindig nagy belső gyötrellemmel s irigységgel haladott el mellettük, valahányszor így egymás mellett ilve, egymással enyelegve látta őket. Ajkait fölbígyesztette s egész megvetőleg gondolta magában: illik is ez ilyen nagy urasághoz turbékolni szüntelen mint egy pár szerelmes galamb!

Ehhez hasonlót nem látott még soha, nemcsak Párisban, de itt Oláhországban sem. Azt tapasztalta még ekkoráig, hogy a nemes bojár urak nem kevésbé közönyös, ridég férfiek, mint a párisi nagyvilág férfiai, azzal a különbséggel, hogy némelyikük ös nemzeti szokás szerint gorombáskodik is nejevel s meg is veri néha, a mi Párisban nem igen szokás.

A nőkre néve is azt a tapasztalást tette, hogy ezek a tetőtől talpig csipkékkel, ékszerekkel elborított urhölgyek is csak azért erényesebbek, mint a párisi nagyvilág hölgyei, mert néha teljes lehetlen falusi magányukban udvarlót tal-

lálni s körülöttök tíz mérföldnyi kerületben sem találkozik egy kabátos ember, kivéve a pópákat, a kiket egybiránt szintén csak tiszteletből lehet kabátosoknak nevezni.

Annál inkább csodálkozhatott Charbon Louise kisasszony, hogy egy gazdag uri házaspárt talált, a kik bolondulásig szeretik egymást, mert eddig rendszeren oly nőkre talált csak, kik a divatos szép ruhákon, ékszereken kívül semmit sem szerettek, egyebet nem tartottak érdemesnek a szeretetre.

Ez a házaspár valóságos csoda volt. Ezek kábultak voltak a szerelemtől s oly gyönyörködve néztek egymásra s oly sokáig képesek voltak egymás nézésében gyönyörködni, mintha ma látták volna egymást először.

Ez a férj nem jött sehová, otthon ült mindig s ez a nő nem tudott egyébről beszélni, mint arról, hogy fog tetszeni majd ebben vagy amabban a ruhában férjének. Nem vett föl magára soha egyetlen új ruhát sem, a nélkül, hogy pár nappal előtte ne gyönyörködött volna abban, hogyan fog majd ez új ruhában tetszeni férjének, vagy ne aggódott volna, valjon fog-e neki tetszeni? Egyéb gondolata nem volt, mint minden pillanatban tetszeni neki, — és egyedül neki tetszeni. Ugy látszott, férjén kívül nem létezik reá néve senki a világban.

Oly szeretetreméltóan kaczerködva bánt férjével, mintha mindennap újra meg újra megakarná hódítani őt. Charbon Louise kisasszony néha elspádt irigységében, ha látta ezt s eszébe jutott, hogy az ő „virágzó éveit“ ridégen mulnak el, a nélkül, hogy valaki érdemesnek tartaná azt észrevenni.

Természetes, hogy a szegény komorna, kinek „virágzó éveivel“ senki sem törődött, nem szerethette a dusegazdag, szépségtől és boldogságtól ragyogó unót. Finom logikájával ugy okoskodott, hogy a sors itt nagy igaztalanságot követett el: nem elég-e, ha valakinek pénze van? Neki pénze sincs, nem is szereti senki s

csak azért él a világban, hogy buszuságot okoz-

zanak neki vagy ő okozzon buszuságot másoknak.

S mivelhogy az utóbbi dolgot kellemesebbnek tartotta mint az előbbi, tehát inkább ő okozott másoknak buszuságot.

Azt azonban belátta, hogy ez nem az a ház, hol intrigákkal valamire lehetne menni, nem is érezte magát soha jól itt ezt a retentetes szeretmet és boldogságot látva; hanem hát havonként két frankkal több bért kapott, mint azon a helyen, hol utoljára szolgált s mivel ebben a barbár országban egyéb vigasztalása ugy sem lehetett az embernek, mintha lehetőleg jócskán pénzt keres, tehát csak megmaradt ennél a háznál.

Unalmas volt ugyan az itt lakás, hanem már annyi unalmas helyen szolgált, mióta ebbe a barbár országba jött, hogy reá néve már mindegy volt, valjon itt tölt-e el „virágzó éveiből“ egyet, kettőt, vagy másutt.

Vendég szerföltött ritkán jött a házhoz, a fiatal házaspár sem igen ment sehová, megelégedtek önmagukkal s egyéves szép kis gyermekkel, ki most kezdett gagyogni.

(Folyt. köv.)

Asszonyi furfang.

Irtá: **Springer Géza.**

Egy házban laktak. Azaz csak annyiban egy házban, a mennyiben a felső lakást a törvénytörző felügyelő, Haragos Pál ur, birta családijával, az alsót pedig fiatal, özvegy unokahuga Bereiné egyetlen cselédjével.

Tulajdonképen nem volt Bereiné huga az öreg urnak, mert hát csak a férje volna rokona, de hát már — mint Haragos ur szokta mondani — annyira megszokta maga körül látni az özvegyet, hogy nem is tudja elképzelni, hogy hogyan lehetne el nála nélkül.

Meghát aztán — mondogattja jó barátainak — tudjátok, fiatal az asszony, meg szép

ezeg" et emlit. A mikor IV. Frigyes Vilmos porosz király 1840-ben trónra került, megpa-
csolta, hogy tetszerének (a későbbi Vilmos
császárnak) s trónörökösnek egyetlen fia mind
két nevét (Frigyest s Vilmost) együttesen
használja s így lett Frigyes hercegből,
Frigyes Vilmos herceg. Az új német császár
azonban trónra jutván, visszatért gyermekkori
névéhez s így névszerint II. Frigyes híres
porosz király követőjeül kívánja tekintetni
magát.

Napi hírek.

Március 15.

Márcziut 15-dike. Magyarország újászü-
letésének eme fényes napja legáltalánosabb
és legelső nemzeti ünneppé emeltetett a ke-
gyelet által, melyet politikai, vallás feleke-
zeti és társadalmi állás különbség nélkül or-
szágszerte lelkesedéssel ünnepelek meg, a
hol csak magyar lakik. Debreczen tösgyöke-
res polgársága is hálaival és méltó ünnepé-
lyvel üli meg ez örök nevezetességű napnak
negyvenedik évfordulóját. Egyetek, testületek,
körök, színház és a nagy közönség különböző
rétegei készülnek holnap ünnepegni, megem-
lékezvén a szabadságharc hőseiről is, kik
vöröket a debreczeni csatamezőn ontották a
hazáért és szabadságért s debreczeni földben
alusszák esendes álmokat, gondosan ápolt
sírok alatt.

A főiskolai magyar-irodalmi önképző tár-
sulat és az 1848-49-diki honvéd egyesület ál-
tal rendezendő ünnepély programja a követ-
kező:

Első szakasz.

1. Gyülekezés a főiskola előtt d. u. 1/2 2
órákor; indulás a honvéd sárokhöz pontban
2 órákor.
2. „A potheosis“ előadja az énekkar.
3. Emlékbeszéd, tartja Tóth
József 4 th.
4. Nemeziedal előadja az énekkar.
5. Szavallat, előadja Vékonny Sándor
4 th.
6. Hymnus, előadja az énekkar.

Második szakasz.

- A főiskola előtti honvéd emléknél. —
- 7. Csataadal, előadja az énekkar
- 8. Szavallat, előadja Kövendy
Dénés esk. felügyelő.
- 9. Szózat, előadja az énekkar.
- Ezen hazafias ünnepélyre Debreczen sz.
kir. város összes polgárait és egyleteit a leg-
nagyobb tisztelettel meghívja.
Debreczen 1888 márc. 14.

A rendezőség.

A menetben az idén is, ép úgy mint
ezelőtt testületileg fognak megjelenni, saját
zászló alatt; az 1848/49-diki honvédegylet
a torna egyesület, a főiskolai kántus, a tanuló
ifjúság; a városi dalegylet, a tüzlő egyesület,
a függetlenség párt, az iparos kör és még
az iparos egyesület.

A honvéd sírok feldiszfítéséről Pognár
Dénés kir. ügyész ur gondoskodik.

is, hát azért . . . Hisz értitek, ücsém vlt
a férje, hát csak vigyázní kell reá
— Jól van öreg, mi megengedjük, hogy
vigyázz reá, de hát ha mégsem illik az talán,
hogy oly gyakran ott vagy az özvegnél,
mert lát a világ, az a gonosz világ . . .
de hisz te értesz minket — szokták erre ba-
rátaim még bizalmasabban felelni.

— De ugyan hova gondoltok, hisz én
apja lehetnék, meg aztán . . .
— Na csak ne védelmezd annyira ma-
gad, mert jól tudjuk, hogy a söt a vén
keeske is megnyalja — ingerkednek azok
tovább.

Erre aztán az öreg is dühbe jön s mi-
után jól megpirongatta incselkedő barátait,
duzzogva hagyja ott őket: Az istentelenek,
még mit nem fognának rám. Jaj beh gonosz
is ez a világ! Igazán gonosz!

Szó, a mi szó, de Bereiné szép asszony
A gyász, a melyet még most is — férje ha-
lála után egy évre — visel: kerekded ele-
ven arcját még érdekesebbé teszi, de piros
ajkával, villámokat szóró szemével már nagy
ellentétben van.

Unszolják is jó barátnői, hogy: Lete-
hetné már a gyászt, hisz már elmúlt egy
év, hogy a szegény megboldogult meghalt.

— O azonban ilyenkor lesüti a szemét s
bizalmasan vallja be, hogy hát azért viseli,
hogy az alkalmatlan udvarlókat, kéréket tá-
vol tartsa a háztól.

De hát mit is gyászolna meghalt férjén
— gondolják barátnői — hisz midőn együtt
éltek se felesége, de ápolója volt, meg aztán
nem is szerelemhöl ment ő hozzá, hanem mi-
vel egyedül állott, rokonok, barátok nélkül,
aztán szegény is volt.

Igaz, hogy férje is szegény volt, de ott
volt a jó nagybácsi, adott az annyit a men-
nyiből megélhettek volna tisztességesen.

De mit ért az sohajtanak fel, ha az
egészség hiányzott.

S igazságok van, mert milyen élete is
volt szegénynek, míg férjével élt. Hat hóna-
pon keresztyül éjjel nappal egy beteg ember

A jogakadémia hallgatók
önképző egyesülete márc. 15-dike
nek emlékére, holnap délután 1/2 órákor a
főiskolai VI. teremben dísz közgyűlést tart,
melyre a főiskola összes ifjusága meghiva-
tott. Balogh Béla jh. helyettes elnök
megnyitja beszédet mond; Körössy Kál-
mán 2 jh. „A nemzetiség kérdés“ről felol-
vasást tart; Bibery Gyula 2 jh. pedig Ko-
suth Lajosnak a haza védelméről, a 200,000
ujonez megszavaztatásakor, mondott remek
beszédét fogja előadni.

A kereskedő ifjak önképző
egyesülete a „Bika“ szálloda melletti
Csanak házból lévő helyiségében szintén ha-
zasias ünnepélyt rendez e napon, melyen az
egyesület tagjain kívül vendégek is szívesen
láttnak. Az ünnepély műsora a következő:
1. „Szózat.“ Előadja az egyesület
„dalköre.”

2. Alkalmi beszéd. Propper
N. János kereskedelmi akadémiai igazgató
ur által. —

3. „Márczius 15.“ Dr. Indaly Gyul-
ától. Szavallja Récei János egytl. tag.

4. „Honfika.“ Róth tól. — Előadja
a dalkör.

5. „Alkalmi költemény“ * től.
Szavallja Tóth Kálmán egytl. tag.

6. „Hymnus.“ Előadja a dalkör.
Ünnepély után társas összejövetel a
„Bika“ szállodában.

Este a színházban díszelőadás lesz. Mint
már említettük Szépfaludy Örlösy
Ferenecnek „A sztalos Sándor az arad-
hős“ című látványos színműve adatik elő.
Ugyanekkor az említett szerzőnek, ki valósi-
nűleg személyesen is jelen lesz, alkalmi pro-
logját elszavalja Zilahy Gyula. A színdarab-
ban három nagy csoportos kép fordul elő. Az
egyik a szabadságharc legkifutottabb egyénit
élethű maszkirozással fogja feltüntetni. A másik
az aradi utcait harozt jeleníti meg; s a
harmadik egy fényes kiállítású apotheosis
lesz a darab végén.

Az 1848/49-diki honvéd egyesület pedig a
13 egyenruhás honvéd pénztára javára a „Ko-
rona“ szállodában táncz vigal-
mat rendez, mely előreláthatólag felette lá-
togatott lesz.

Meghívó. A debreczeni iparoskör a
márczius 15-iki szabadságnepélyen saját
zászlója alatt testületileg vesz részt. Az ün-
nepély fényének emelése céljából a kör tag-
jai tisztelettel felkéretnek, hogy márczius hó
15 én délután 1/2 órákor az iparoskör he-
lyiségében minél nagyobb számban összejönni
sziveskedjenek. — Az elnökség.

Gróf Zichy Géza Velenczében. A grófi
művész hangverseny-körútja valóságos diadal-
út. Velenczében a város legelőbbkelő közön-
sége gyűlt meghallgatására. Ugy ő, mint ki-
sérője, Hubay Jenő hegedűművész, valóságos
ovációkban részesült. A velencei közönség
is lelkesedve tapsolt játékuknak. A tetszés
fokozatosan emelkedett, a siker teljes volt.
A konzervatórium elnöke díszalbmot nyuj-
tott a grófi művészeknek, ki a hangverseny
jövendelmének felét az intézetnek engedte át

Ágya mellett, ülni, annak szeszélyeit, gyenge-
ségeit túrni, bizony nagy feladat.
S ő túrta. Túrta, oly kitértással, mint
egy martyr s nem esoda tehát, hogy az öreg
ur annyira megszerette.

De ezen szeretet tulságba viszi.
Igen! Tulságba viszi, mert még Zsad-
ny Miklósa, hivatalának legszorgalmasabb
tagjára, is görbe szemmel néz, ha az özvegyet
meglátogatja, pedig Isten a megmondhatója,
hogy Irma nagysám. (Igy hívják az özvegyt)
ezt az egy embert szívesen látja s annak a
kedvéért talán még a gyászt is letenné.

De nem is olyan ez ám, mint a többi,
me.t mig azoknak csak léhaságon, trétán
dévajkodáson jár az eszük a szép asz-
szonnyal szemben, addig ez komolyan térni-
san vizsgálja őt. (S mily jól tud vigasz-
talni.

S az öreg mégis rossz szemmel néz reá
s ha huga előhozza, mindig megpirongatja
érte: Minek jár ide az ember — szokta
mondani — minek bolondítja el a fejedet,
hisz ugyse vehet el.

— S miért ne? kérdi ő.
— Mert szegény, mint a templom egere.
— De hisz jó fizetése van, veti ellen az
özvegy.

— Jó fizetés? Micsoda jó fizetés? Az
a 800 frt? Hogy lehet abból családot eltar-
tani?

— De hisz mi csak ketten leszünk.
— De többen is . . . vagy mit is beszé-
lek. Egészen kihozats a türelemből. Meg-
mondtam már, hogy hagyj békét vele, mert
ugy se lesz belőle semmi. Punctum!

S ezzel morogva oft hagyta hógát.

De nem azért volt ő asszony, hogy
olyan könnyen lemondjon arról, a kit szeret,
pedig szerette az is őt. Erről, ugyan ők
egymás közt sohse beszéltek, de elárulta te-
kintetök, elárulta hangjok, mozdulatuk s ezt
a jó öreg is igen jól tudta, bárha még hal-
lani sem akart róla, minthogy Zsadányit
nem tartotta elég gazdagnak arra nézve,
hogy egy asszonyt eltarthasson.

és lakomát rendezett tiszteletére. Velencéből
a művészek Florencebe utaztak.

Eljegyzés. Szentessy Ferencz kedves
és szép leányát Mariska k. a. eljegyezte
Holezhammer István helybeli ág. ev. fitánító.

A debreczeni dalegylet mult évi be-
vétele 748 frt. kiadása pedig 578 frt volt s
így az év 170 frt pénztár maradvánnyal
zárult.

Vilmos császár és a magyarok. Az
elhunyt császár mindig rokonszenvezett a ma-
gyarokkal, lovagias, vitéz, nemes nemzetnek
tartotta. Rokonszenvének nem egyszer nyil-
vánosan kifejezést is adott. Az erdélyi szá-
szok ügyét igen hidegen vette. A Schülverein
létesítések a magyar kormány memorandumot
nyujtott át neki, amire azt mondta a császár,
hogy „ugy látom, az erdélyi szászoknak
elég joguk van, hogy nemzetiségüket és né-
met kultúrájukat fenntarhassák és ápolják;
de ha az állami nyelv magyar, akkor saját
érdekiük kívánja, hogy az állam nyelvét meg-
tanulják s magukat mint magyar állampolgá-
rok érvényesítsék.“ Klapka legióra 1866-ban
azt mondta, hogy „sok katonát látott és
lehet, hogy mások jobban vannak fegyvel-
mezve, de nem ily lelkesek.“ — Különös
helyesléssel nyilatkozott a delega-
ciók ülésézekor mindig a magyarok politi-
kai tapintatáról: — „Általában — mondta
egyszer — politikai kérdés tárgyalásában
tiz magyarral előbb lehet végezni, mint egy
osztrákkal.“ Valószínűleg ezen előszeretete a
magyarok iránt oka annak, hogy újabb idő-
óra rendszeren magyar születésű nagykövetek kép-
viselik monarchiánkat Berlinben. — Az új csá-
szár III. Frigyes is rokonszenvez a magyar nem-
zettel. Egy ízben egy dr. Ungar nevű magyar
születésű embert mutatnak be neki, a ki meg-
vallotta, hogy nem tud magyarul. „Azt
ugyan rosszul tette — szolt az akkori trón-
örökös, hogy nem tanulta meg hazája nyel-
vét, mert az első köteleessége minden ember-
nek. Aztán meg ugy hallom a magyar nyelv
szép és zamatos nyelv.“ Dr. Ungar meg is
tanult még abban az évben magyarul.

Elvi határozatok iparügyekben. A föld-
mivélés-, ipar és keresked. minisztérium leg-
utóbb ismét három elvi jelentőségű ipari
határozatot hozott és pedig a következőket:
1. Ha a húsmeis nem a koresmaüzlet foly-
tatásaként, hanem a koresmahelyiségtől elkü-
lönözött helyiségben külön gyakoroltatik, az
esetben a húsmeisi ipar üzése az ipartörvény
4 §-a szerint bejelentendő még abban az eset-
ben is, ha a koresmaüzlet mint regále tárgya,
az ipartörvény rendelkezése alá nem esik is.
— 2. Csak azok a kávéházi alkalmazottak
kötelesek munkakönyvvvel bírni, a kik bezá-
rólag vagy az üzletvezetésére, vagy a közön-
ség szolgálatára, mint iparossegdek alkál-
maztatnak. — 3. Az iparossegdek azon cse-
lekménye miatt, hogy két munkakönyvet
váltott, az ipartörvény szerint nem büntet-
hető ugyan, de súlyosbító körülményt képez,
ha a segéd valamely törvényellenes cselek-
ményt a két munkakönyv felhasználásával kö-
vetett el.

A debreczeni Takarékpénztár mult évi
nyereségéből tegnapi közgyűlésén 1053 frt
38 krt. s z a v a z o t t m e g k ü l ö n b ö z ő
j ö t é k o n y e z e l ö k r a. Ezen összeg kö-
vetkezőleg oszlik meg: főiskolai szegényta-
nulók részére 101 frt, 38 kr; ref. szegény

Hát ha aztán többen is lesznek — mor-
mogja magában — két, három, négy gyerek
mit csinálnak akkor. — Az igaz, hogy
Miklós derék becsületes fia, de hát szegény
az isten adta, a nagyonszegény
Nem, nem lehet ebből semmi; — me-
gyek is és megmondom Irmának, hogy mond-
jau le róla, ha azt akarja, hogy tovább is a
nagybácsija legyen. Megyek.

S az öreg ment. De uram fia! a mint
belépett Irma szobájába, mit látott? A szoba
rendetlenségben (pedig már 11 óra volt) Ir-
ma pongyolában, kisírt szemekkel.

Hát neked mi bajod? — kérdi az
öreg ijedt arccal. (Irma nem felelt.) Na
mért nem szólsz? Talán dinyenyfedél nem ju-
tott? Ha? vagy pénzéd nincs? Felelj!

Bácsi — mond Irma — én nagyon
szerencsétlen vagyok — s ezzel sirni kezd.
— Szerencsétlen vagy! Hogyan? Nem
értem! Irma te megijesztesz. Beszélj az Isten
áldjon meg, beszélj! Mond, mi bajod van s
én segítsek rajtad.

Nem lehet — mondja ismét s arcát
kezeibe rejtve, zokogni kezdett.
— De mond hát, mi bajod, mert mind-
járt megharagszom, ha nem beszélsz.
Az asszony felemelte fejét.

Beszéljek — kérdi — akarja, hogy
beszéljek!

Igen! Akarom!
— Nos a világ azt mondja, hogy ön . . .
oh de miért is járt ide annyit.

Az öreg roppant megijedt és védelmezni
kezdé magát.

De te tudod, hogy nem igaz. Oh az
a gonosz világ. Mit fog mondani nóm, mit fog-
nak mondani barátaim, mit fog mondani . . .
Hirtelen egy gondolat ötlött eszébe.

Meg foglak menteni — szolt s aztán
feletet sem várva, elrohant.

Az asszonynak se kellett több, a mint
az öreg becsapta az ajtó felrogtt s szökelve
jökédvien futott öreg eselédjéhez, Julishoz.

Sikerült, nagyszerűen sikerült — szolt
táneczolva s örömeiben össze vissza csökölva
azt a vénasszonyt.

ápolódának 80 frt. ingyen iskoláztatási alapnak,
Kereskedelmi iskola-alapnak, iparos iskola-alap-
nak, E. M. K. E.-nek 50—50 frt. Fröbel gyer-
mekkertnek, kereskedőtársulat ház-alapjának,
színiügyletnek, főiskolai természetrajzi mu-
zeumnak, 40—40 frt. R. cath. szegény ápo-
dának, nőegyleti árvaháznak, emlékkerttársu-
latnak, tüzlő egyesületnek 30—30 frt. ág. hitv.
ev iskolának, kereskedelmi kórháznak, ref.
hittanhallgatók —, ref. joghallgatók —, gaz-
dászok —, kereskedők —, iparos ifjak segély-
egyletének, kereskedő ifjak önképzőegylet-
nek, zenedének, kertészeti — és tornaegylet-
nek, debreczeni verekereszt egyesületnek 20—20
frt. izr. kórháznak, izr. betegsegélyző egy-
letnek, honvéd temetkezési alapnak nyomdák-
szok segélyegyletének, sárosmegyei —, temes-
vári —, felvidéki —, torontálmegyei —, resi
czabányai — orsovai kulturegyletnek, ugo-
csai általános néptanító egyletnek, szatmári
Széchenyi egyletnek, izr. iskola építési alap-
latnak, magyar kereskedelmi muzeumnak (Buda-
pesten) 10—10 frt. Csangó-egyesületnek 12
forint.

Magyarország 1886. évi népesedési
statistikája. Az országos statisztikai hivatal-
nak nagy fáradsággal készített munkálatai
közül mindig azok a legérdekesebbek, a mik
az ország népesedési mozgalmi viszonyait az
előző évekkel összehasonlítva, évről évre
elénk tárják. Az 1886. évi népesedési mozga-
lomról egybeállított munkálatot egy külön
füzetben most adta ki a nevezett hivatal. Az ér-
dekes mu kából az alábbi adatokat közöljük:
— Az 1880 évi népszámlálás szerint a ma-
gyar korona országainak területén volt a
lakosság száma összesen; 15,642,102, és pedig
Magyarországban 13,728,622. Fiumében 20981
Horvát Szlavonországban 1,892,499. — A
szaporodás 1880-tól 1886-ig, azaz hat
év alatt, összesen 1,161,764 lélekszámot tesz
ki. Ebből kizárólag Magyarország területére
987,305 esik. Az 1886. év végén a magyar
korna országainak területén a népesség száma
összesen 16,803,866 volt, és pedig kizárólag
Magyarország területén 14,714,927. Fiumében
22,029. Horvát Szlavonország területén pedig
2,065,910.

A lutris nök. Vilmos császár halála
nem kis zavarba hozta a lutri rakókat, mert
a rendes uton sehogysem lehetett kisütni a
három alkalmatos számot. A császár tudva-
lőleg 1797-ben született és 91 éves korá-
ban halt meg. Mind a két szám tnl van a
90-en s ezért a kis lottóra nem lehet föltenni.
De hát a kofákban is van leleményesség, ki
vált ha a szerencsét akarják megfogni. Ugy
szegittetek a dolgot, hogy a két számot meg-
fordították és a harmadik számnak a császár
halála napját választották s most tömegesen
rajkák a 9, 19, és a 79-es számokat.

A meglágyult idő. A Természet vala-
hára mégis megunta a havat, jeget, zord idő
járását. Megszánta a szegényembereket, kik-
nek nem volt munkájok egész télen át s elfo-
gyott a tüzelőfajok; megszánta a gazdákat,
kik az üres szénáskertek láttára kétségbees-
tek; a lábajszószagokat, melyek már sóvárogva
vágynak tavaszi friss legelőre; az erdők szere-
ny ibolyáit, melyek piczi illatos kelyhekét
nem tudták a hidegtől kinyitni és a kalenda-
rium csinálókat, kik kezdették már restelleni
magokat, hogy a márcziusra jóssolt szép idők
még mindig nem következnek be. A hő-

Mert hát ugy történt a dolog, hogy nem
igaz abból semmi sem, a mit a hamis özvegy
mondott, hanem csak egy kis csel akart lenni,
a mivel az öregre reá jesszenek, hogy ne
ellenézze tovább a férhemenetelt. S ez gyö-
nyörűen sikerült. A Julist pedig azért csö-
kölja oly hévvel, mert ez eszelte ki az
egészet.
(Mégis lesz érte a jutalma, tudom Is-
tenem.)

Az öreg azonban futott nem . . . rohant.
S képzeliék hová. Egyenesen a hivatalba, be-
Zsadányihoz ott minden bevezetés nélkül így
támadta meg azt.

Te, Miklós, te meg fogsz házasodni.
— De bátyám . . .
— Igen, neked meg kell házasodni! Na
mit nézsz ugy rám. Ennyit csak parancsol-
hatok neked, hisz az én kezem alatt nőttél
fel, mert ide csak mint egyszerű irnok
jöttél.

— De bátyám, mondja legalább kit akar,
velem elvétetni?

— Hát még nem mondtam? Irmát,
hugomat. Hisz szeretted. Na ne tagadd, min-
dent tudok. Irma is bevallotta.

Zsadányi látván, hogy az öreg nagyon
sürgöti, tettetni kezdett.

— Jól van, nem tagadom, de tudja bá-
tyám, hogy mi szegények vagyunk. Nekem
sincs semmim, neki sincs semmije.

— Mi közöd hozzá, most én vettem az
egész ügyet a kezembe, tehát neked nincs
rá semmi gondod.

(Kis gondolkozás után folytatja.)
— En már öreg vagyok, dolgozni nem
tudok, tehát lemondok s téged ajánlak ma-
gam helyett. Na meg fogtok tudni élni? Hát
elveszed?

— Ha bátyám ugy akarja, legyen.
S csakugyan még az nap megtartották
a kézfogót s egy hónappal reá a lakzit s
most ezt a kis asszonytifurtagot Irma nagy-
sám vigan beszél el jó ismerőseinek.

mérőben föl
a teli kabó
Lázárhoz a
A hóhegye-
tek s ott
sár és szén
len át hány
te megindu
felszakadoz
der felduzz
tetti lakóki
je. A gyors
a következő
megaradt t
pásztor gye-
rültek a la-
ról értesít
r a s elkö
gyors olvad
szombaton
Körös jege
minek köv
Peeze szon
két külváro
lett lakásu
és az önké
működtek
ugy a Kör
szilágysági
helyen sz
északkeleti
tény között
részben es
Kraszna el

Dr
tartott Na
munkákat
István szép
gazdasági
nősen a bu
körülmény
viszonyok
nem az au
gos helyze
tanulási
ticai adato
rikai föld
iparos nép
és kitértas
képes, mel
nyek culti
hat. A ha
előadónak
dott, tanul
elismeréss

A
választma
tartotta vá
készítése v
I. A közp
tés. II. A
nyok mult
nézve hat
szbályok
nyit tagok
berg Józse
Kovács I
mán Győr
Kis János
IV. Esetle
bályok 21
tal külden
bizó levél
hiteles pél
közgyűlés
a megyeh

K
körhelyisé
a kör tag
esénk tisz
hivók nem
jelentés. S
jelentése.
mányi tag
elnökség.

A
t. polgári
járása a n
káptalan.
tokán fog
kintélyes
Debreczen
valószínű
elhatározni
mennyi ös
jelentőség
vicinalis v

A
nalon H.N
párhuzam
dőül a hét
bizottsági
összejövet
tárgyalás
Sándor me
zetője, a l
vagy hely
s az érdek
László pol
vasut üze
sága, a de
társaság é
nök pedig

A
előtt oly
hogy mi i
szemfüles
zet okáért
elszánt ha
veredett é
tal bika
ma hajna

Budapest 1885. Nagydizoklevél. N.-Palánkán 1887. Aranyérem. London 1887. Dizoklevél.

Csik József

első szeré-
ment és víz-
hatlan mész-gyár.

BECCSINBAN.

Központi iroda és raktár:
Budapest, V. k., Rndolf-rakpart 8. szám.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési
Vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi elől-
járóságok, valamint a n. é. építő közönség becses
figyelmébe saját gyártmányu

**Portland-cement
és vízhatlan meszet,**
melyek mindenkor egyenlő jó minőségben száll-
littanak.

Arjegyzék s magyarázat kívánatra
készséggel megküldetik.

Keszemét 1872. Ujvidek 1876. Szeged 1878.
Ezüst érem. Arany érem. Erdem-érem.
Tízézt 1879. Arany érem.

1809.
1888.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. királyi város tanácsa
részéről közhírré tétetik, miszerint a vá-
ros tulajdonához tartozó Piacz kis-uj-
utcai V. és VI-ik számú mészárszékek
folyó 1888. évi Mártius 28-ik napján
délelőtt 10 órakor a városház kis termé-
ben folyó 1888. évi Julius 1-től három
évre tehát az 1891. évi Julius 1-ig ter-
jedő időre, a város számnevői hivatalnál
megtekinthető feltételek mellett haszon-
bérbe fognak adatni.

Miről az árverelni óhajtók azzal ér-
tesítettnek, hogy a kikiáltási árak tíz
százalékát bánatpénzül az árverelő bi-
zottság kezéhez készpénzben letenni tar-
toznak.

Debreczen 1888. Március 12.

A városi tanács.

Mely cigarettapapír a legjobb?

Ezen minden cigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés,
már a kétségtelenebb módon bebizonyult.

Nem üres reklám, hanem elsőrendű tudományos sz. m-
lyiségek által összehasonlított vegyelmezések alapján a for-
galomban előforduló jobb minőségű cigarettapapírok között a
„Les dernières Cartouches“

Braunstein Frères gyárából.

Páris, 65. Boulevard Exelmans,

mint jóval könnyebb és legjobb cigarettapapír
elismertett. Mivel ez már többi közt Dr. Pohl tanár által
a bécsi vegytani egytemen, Dr. Liebermann tanár a budai
pesti állami vegykerületi állomás főnöke által megállapított.
1887. jul. hóban Dr. Soyka Hygiéniai-tanár által a prág-
nem. egyetemen egészségügyi szempontból újabb összehason-
lító vegyelmezést a lehető legfényesebb eredmény koronázat
menyiben a „Les dernières Cartouches“ cigarettapapír
28-74% el könnyebb és hogy a dohányfüsthez 28-77% el
kevesebb idegen alkatrészt tartalmaz, mint a többi vegyelme-
zett papír. VALÓDI csak azon papír, melynek etiquetteje
mellékelt rajzhoz hasonló és Braunstein Frères cégét viseli.
A gyár cigarettapapírjainak és cigarettahüvelyei-
nek nagyban elárúsítása végett

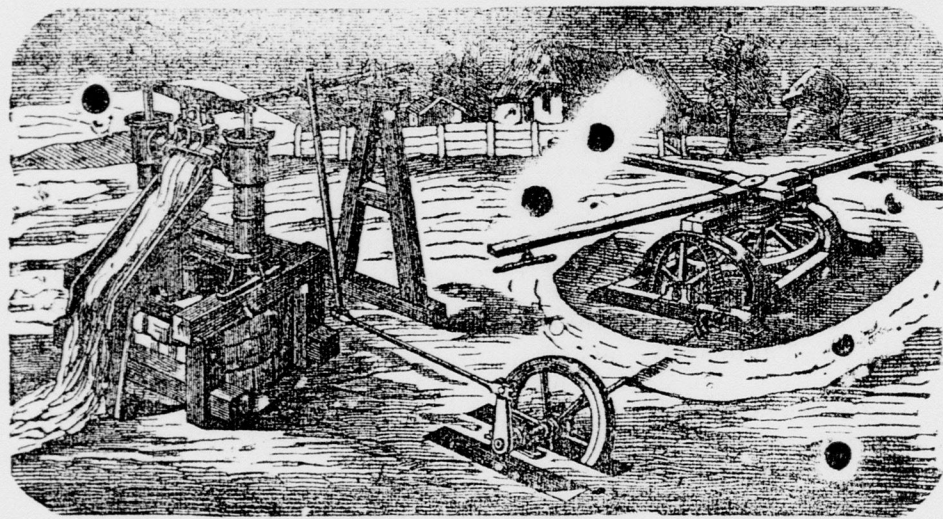
Braunstein Frères

saját cég alatt Bécsben, II. k. Neg riegasse 8.
sz. a. raktárt nyitott, továbbá k. t. minden
nagyobb illyenmű cikket árusító k. t. kedőknél.

Alapított 1858-ban.

WALSERFERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára harang és ércöntődéje
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részére, modern
technical alapon és kedvező feltételek mellett, ajánkozik

KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK

felszerelésére

szagmentes űrszékerek

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betükkel
gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos ivenk, hivatalos nyomtatványok

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok.

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.